

1990 - 2020

skei
30let

30 let

SKEI je bil ustanovljen 9. februarja 1990, v času turbulentnih dogajanj povezanih z osamosvajanjem Slovenije, s politično in socialno transformacijo prejšnjega sistema skupne države Jugoslavije. Spremembe so bile povezane z istočasnim preoblikovanjem takratne Zveze sindikatov Slovenije, ki se je leta 1989 razpustila in preoblikovala v novo Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije. Iz sindikata obdelave in predelave kovin nastal SKEI. Članstva organizacija ni prenašala. Treba je bilo pristopiti k ponovnem včlanjevanju, zato SKEI starejšega člana kot 30 let nima. Ima pa seveda daljšo tradicijo, izhajajoč iz prejšnje skupne države.

Prva leta delovanja SKEI zaznamujejo osamosvojitve Slovenije, razmah političnega in z njim povezanega sindikalnega pluralizma, izguba trgov bivše Jugoslavije, velik upad industrijske proizvodnje, zmanjšanje števila delavcev v panogah za več kot polovico. Zaznamuje jo tudi podpis prve Kolektivne pogodbe za dejavnost kovinske in elektroindustrije ter livarne in to že leta 1991. S tem je SKEI med prvimi stopil na pot kolektivnega dogovarjanja, katerega praksa je bila do takrat neznana. Po mnogih protestnih shodih in stavkah, povzročenih zaradi slabega ekonomskega in socialnega stanja delavcev in po umiritvi gospodarskih razmer je SKEI deloval kot stabilen steber obrambe delavskih pravic. Kljub začetnemu razmahu sindikalnih organizacij v naših panogah

je z razvojem ostal edini reprezentativni sindikat v teh panogah, pa tudi največji industrijski sindikat. Zahtevno strokovno delo, pogajalska moč, pa tudi usmerjene industrijske akcije so ga naredile prepoznavnega kot upoštevne socialnega partnerja na vseh nivojih. Sklepanje vrste podjetniških in treh panožnih kolektivnih pogodb je prvi poudarek našega dela, ki se ga lotevamo vsako leto in vsako leto tudi uspešno.

Mreža Regijskih organizacij, ki jih je ohranil le SKEI, omogoča dostopno pomoč našim članicam in članom, ter ustrezno mesto za izmenjavo izkušenj sindikalnih zaupnic in zaupnikov po celotni Sloveniji, pravna pomoč posameznikom pa je še vedno eno pomembnejših sredstev za doseg spoštovanja dogovorjenih pravic.

Brez sindikalnih zaupnic in zaupnikov si učinkovitega dela seveda ne moremo predstavljati. Prvi so pri zaznavanju problemov in pri njihovem reševanju, vedno v neposrednem stiku s člani, pa tudi z

nečlani, ki dostikrat (neupravičeno) terjajo njihovo reagiranje. Na tem mestu jim gre posebna zahvala. Njihovo delo se je v preteklem obdobju morda celo najbolj spremenilo. Že je sindikalna dejavnost vse kaj drugega kot lahka in je tudi zmore ne več vsak.

SKEI se na ravni države združuje v Zvezo svobodnih sindikatov, kjer je pomemben član, na Evropski ravni je član velike mednarodne organizacije Industrialall, na mednarodni pa Industrial Europe. Ob selitvi pristojnosti na višje nivoje je to pomembno, ob vsesplošni globalizaciji se tudi vedno več predpisov sprejema na nadnacionalnih ravneh, zato je takšno sodelovanje pomembno.

Medtem, ko so različne sindikalne organizacije, politične opcije, pa tudi podjetja odšla v pozabo, SKEI ostaja najmočnejši industrijski sindikat in edini sindikat, reprezentativen na državni ravni na področju kovinske in elektroindustrije ter kovinskih materialov in livarn. Vsi skupaj si moramo dati besedo, da bo tako tudi ostalo.

Lidija Jerkič
predsednica SKEI

1990 – 1994

1. skupščina SKEI, 9. 2. 1990 – Velenje

Skupaj smo močnejši

- 9. 2. 1990** ● 1. skupščina SKEI, Velenje
Predsednik: **Albert Vodovnik**
Geslo skupščine: **Skupaj smo močnejši**
- 1990** ● protestni shod, generalna stavka
- 1991** ● sklenjena prva kolektivna pogodba
- 1991** ● na pobudo SKEI množičen protest proti vladi, ki je zamujala z ukrepi za zaščito gospodarstva
- 1991** ● splošna stavka SKEI in protest v Mariboru
- 1993** ● sprejem SKEI v IMF
- 1994** ● 2. kongres SKEI

Iz poročila:

Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije – SKEI je bil ustanovljen 9. februarja 1990 kot naslednik Sindikata pridelave in predelave kovin. Kot prvi sindikat dejavnosti je stopil na novo pot v času, ko je bilo tržno gospodarstvo novost in v velikih ekonomskih in političnih spremembah. SKEI je največji sindikat dejavnosti v Sloveniji, član Zveze svobodnih sindikatov Slovenije – ZSSS, član Evropske in Mednarodne zveze Industriall in socialni partner delodajalskim organizacijam pri sklepanju treh kolektivnih pogodb.

V prvih korakih je SKEI z drugimi sindikati dejavnosti hkrati ustanavljal novo ZSSS. SKEI je bil takrat oblika delovanja nove Zveze, z leti pa se je preoblikoval v samostojno pravno osebo z lastnimi organi in lastno regijsko organiziranostjo. Danes ima SKEI po-

leg sekretarjev na terenu tudi svojo strokovno službo, ki temelji na strokovnosti in profesionalnosti.

Za celotno obdobje ja bilo značilno zaostrovanje pogojev gospodarjenja, inflacija, hitro naraščanje življenjskih stroškov, administrativno urejanje področja delitve plač, poslovanje z izgubami, stečajni postopki, povečevanje nezaposlenosti in poslabševanje življenjskega standarda.

Spremembe in dogodki v Sloveniji v tem mandatnem obdobju (tudi razpad bivše Jugoslavije) so zgodovinskega značaja tako za državo v celoti kot tudi za sindikalno gibanje. Spremembe so bile hitre in nepredvidljive. Z velikimi spremembami političnega sistema Slovenije je prišlo tudi do sprememb v sindikalnem gibanju.

Po 1. skupščini SKEI je prišlo do novega včlanjevanja delavcev v SKEI, tako da so delavci, ki so hoteli biti člani SKEI, prostovoljno in z lastnoročnim podpisom na pristopnih izjavah postali člani svoje interesne organizacije sindikata.

Že na sami 1. skupščini SKEI so bile opravljene tri pomembne spremembe. Potrjena je bila območna organiziranost SKEI, potrjeni so bili profesionalni funkcionarji na območnih odborih SKEI, sprejet je bil naziv – Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije – SKEI.

Območna organiziranost SKEI in imenovanje profesionalnih funkcionarjev na območjih se je pokazala kot dobra metoda dela, saj so ti profesionalni funkcionarji locirani v neposredni bližini sindika-

tov podjetij in je lahko v vsakem trenutku v pomoč zaupnikom in članom SKEI. Delovanje tako organiziranega SKEI je zahtevalo tudi sprotno izobraževanje zaupnikov SKEI.

V tem obdobju je prišlo tudi do večjega prestrukturiranja podjetij, stečajev in drugih reorganizacij, kar je bila posledica zmanjšanja števila sindikalnih organizacij na območjih in posledično zmanjšanje števila članov.

Generalna stavka SKEI leta 1990 je bila prvo resno opozorilo vladajočim strukturam, ki so se ji pridružili tudi drugi industrijski sindikati v ZSSS in tudi izven ZSSS.

Izguba trgov v nekdanjih jugoslovanskih republikah in v državah Vzhodne Evrope ter lastninsko prestrukturiranje slovenskega gospodarstva ob hkratnem gospodarskem in političnem osamosvajanju Republike Slovenije je povzročilo resne gospodarske težave v pomembnem delu podjetij kovinske in elektroindustrije Slovenije. Največja izguba je bila v osrednjeslovenski, podravske in gorenjske regiji, oziroma v proizvodnji električnih strojev, strojogradnje in Slovenskih železarnah. SKEI je med stavkovne zahteve pogosto postavljala tudi rešitev eksistence železarjev in s tem v zvezi tudi delavcev, ki so s proizvodnim procesom najtežje povezani z železarnami.

Takratna politična in gospodarska situacija je narokovala tudi vrsto ukrepov Izvršnega sveta (sedaj Vlada): od ukrepa za zniževanje plač v insolventnih podjetjih, do moratorija na stečaje; delavci v podjetjih kovinske in elektroindustrije pa so tudi zaradi takih ukrepov spadali med socialno najbolj ogrožene prebivalce. Odpuščanja so bila velika, plače nizke, poklici pa nezanimivi za mlade.

V letu 1992 je bilo na Zavodu za zaposlovanje prijavljenih več kot 94.000 brezposelnih. Od uvedbe moratorija na stečaje v juliju 1991 je bilo do konca leta 1993 evidentiranih 2.300 podjetij s približno 150.000 zaposlenimi, ki so po zakonu izpolnjevala pogoje za uvedbo stečajnega postopka. Leta 1994 so se pričele razmere v slovenskem gospodarstvu stabilizirati in pojavljali so se prvi znaki oživljanja gospodarske rasti in s tem zmanjševanje brezposelnosti.

Zakon o podjetjih in zakon o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja sta v takrat še jugoslovansko pravno prakso ponovno vnesla inštitut kolektivnih pogodb kot način urejanja pravic, obveznosti in odgovornosti delavcev in organizacij oziroma delodajalcev. Zakon o delovnih razmerjih je to ureditev dopolnil še s posebnimi določili.

Delovanje sindikata je bilo olajšano s pripravo in sprejemom prve kolektivne pogodbe dejavnosti 1. aprila 1991 in uskladitvijo vseh aktov v podjetjih oziroma sprejemom podjetniških kolektivnih pogodb. Začeli smo tudi s sklepanjem dogovorov za urejanje odnosov med sindikati in delodajalci.

V primerjavi s Splošno kolektivno pogodbo je prva kolektivna pogodba dejavnosti prinesla vrsto novih določb, predvsem pa določilo 62. člena, ki opredeljuje odstopanja od osnovnega osebnega dohodka in obveznost delodajalca, da delavcem za premalo izplačane osebne dohodke izdaja listine, s katerimi bodo lahko sodelovali v procesu lastninjenja, oziroma bi jih prijavi v stečajno maso.

Lastninsko preoblikovanje je uspelo z zadnjimi spremembami zakona spomladi 1993, vendar je

kasneje vlada z Uredbo znižala raven priznanih razlik le na višino 80 % po kolektivni pogodbi dejavnosti. Zoper sporna določila Uredbe je SKEI vložil ustavni spor.

Od leta 1990 je SKEI organiziral dve generalni stavki. Zahteve so bile naslovljene na vlado v smeri zaščite delovnih mest, ustrežnejše makroekonomske politike za gospodarjenje, zvišanja zajamčenih plač, proti sprejemu zakonodaje, ki bi zmanjševala pravice delavcev, proti sprejemu neustrezne lastninske zakonodaje in proti intervencijski vlogi države v zvezi z določanjem plač.

Nezadovoljstvo delavcev v kovinski in elektroindustriji je bilo resno izpostavljeno s stavkami v Železarni Ravne in Štore, Metalni, Adria Caravan, Litostruju, EMO Celje in drugod.

V času od 1. skupščine SKEI je prišlo do obnove in povečanja stikov SKEI s sindikalnimi organizacijami v mednarodnem obsegu. Še predvsem tesno je bilo sodelovanje s sindikatom kovinarjev iz Nemčije (IGM), Italije, Madžarske, Avstrije (GMBE), Hrvaške in Makedonije.

12. junija 1993 je bil SKEI sprejet v Mednarodno organizacijo kovinarjev (IMF) s sedežem v Ženevi. Potekali pa so tudi razgovori za sprejem v Evropsko federacijo kovinarjev (EMF).

1990 – 1994

skei / sindikat kovinske
in elektroindustrije Slovenije

Dalmatinove 4, 61000 Ljubljana
Telefon: 061/312-246, telefax: 061/322-973
Žiro račun: 50101-678-67042

Datum:

Številka:

Spoštovani gospod predsednik dr. Drnovšek,

V kolikor se boste odločili in s svojo prisotnostjo počastili Kongres SKEI Slovenije, vam bomo omogočili, da bi zbranim sindikalnim aktivistom SKEI Slovenije, lahko podali sporočilo.

Menim, da bi bilo primerno, da vaše službe o tem obvestijo tudi sredstva javnega obveščanja. Tako dejanje je storil na letošnjem Kongresu IGM in DGB v Nemčiji tudi nemški kancler Kohl.

Takšna dejanja imajo tudi drugače pozitivne učinke.

S spoštovanjem,

Predsednik SKEI Slovenije

Albert VODOVNIK

1990 – 1994

**sindikat kovinske
in elektroindustrije Slovenije**

Dalmatinova 4, 61000 Ljubljana
Telefon: 061/312-246, telefax: 061/322-973
Žiro račun: 50101-678-67042

Datum:

Številka:

Spoštovana kolegica

Spoštovani kolega

V A B I M O T E N A

**2. KONGRES SINDIKATA KOVINSKE IN
ELEKTROINDUSTRIJE SLOVENIJE - SKEI,**

**KI BO 29. JUNIJA 1994 S PRIČETKOM OB 10.00 URI
V CANKARJEVEM DOMU V LJUBLJANI
- KOSOVELOVA DVORANA.**

KONGRES BO POTEKAL POD GESLOM:

**“S SKEI ZA SOCIALNO DRŽAVO,
ZA NOVA DELOVNA MESTA, ZA
SPOŠTOVANJE KOLEKTIVNE POGODBE.”**

PREDLOG POTEKA KONGRESA:

1. PRIČETEK KONGRESA
2. POZDRAVNI GOVOR
3. SPREJEM DNEVNEGA REDA PO POSLOVNIKU O DELU KONGRESA

V PRIČAKOVANJU ZANESLJIVE UDELEŽBE TE PRISRČNO POZDRAVLJAM.

PREDSEDNIK SKEI SLOVENIJE
ALBERT VODOVNIK

1994 – 1998

2. kongres SKEI, 29. 6. 1994 – Ljubljana

*S SKEI za socialno državo,
za nova delovna mesta,
za spoštovanje kolektivne pogodbe*

29. 6. 1994 ●

2. kongres SKEI, Ljubljana

Predsednik: **Albert Vodovnik**

Geslo kongresa: **S SKEI za socialno državo, za nova delovna mesta, za spoštovanje kolektivne pogodbe**

1994 ●

sprejem SKEI v EMF

1994 ●

opozorilna stavka zaradi zakona o zamrznitvi plač

1994 ●

splošna stavka za zaščito delovnih mest in podjetij

1995 ●

protest v Trbovljah pospeši pogajanja za kolektivno pogodbo

1996 ●

podpis kolektivne pogodbe

1997 ●

protestni shod v Ljubljani

1998 ●

SKEI dobi lastno reprezentativnost

1998 ●

3. kongres SKEI

Iz poročila:

Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije je tudi v obdobju po 2. kongresu upravičil svojo vlogo samostojne in neodvisne interesne organizacije delojemalcev, ki uveljavlja in zastopa interese članstva na vseh ravneh sindikalne organiziranosti.

Obdobje 1994 – 1998 lahko označimo kot nadaljevanje viharnega obdobja med 1. in 2. kongresom. Politične razmere so se sicer nekoliko stabilizirale, česar pa ni mogoče trditi za gospodarstvo. Nadaljevalo se je propadanje industrije v Sloveniji, zlasti podjetij naših panog. Sprejemala se je zakonodaja, usodna za delavce. Pri delodajalcih in organih oblasti so se v začetku vrstili poskusi, da bi kolektivno pogajanje ter socialno partnerstvo nadomestili z administrativnimi posegi države. Delodajalci so se upirali uvajanju oblik sodelovanja delavcev pri upravljanju.

*Izvajanje zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in vračanje premoženja bivšim lastnikom sta poskrbela za veliko razslojevanje med državljani, povzročila veliko izgubo delovnih mest in pripeljala številna podjetja v stečaj. Kot po dogovoru so se vrstili stečaji, neprestano so ugotavljali presežne delavce, izboljšanja pa ni bilo. Posledično se je povečevala brezposelnost in zmanjševala pravna, socialna in materialna varnost zaposlenih. Vse to se je kazalo predvsem v naši panogi, ki je za zgodovinsko osamosvojitve Slovenije dala največje žrtve. Neposreden rezultat dogajanj v tem obdobju je izguba 30 % delovnih mest v naših panogah. *Izguba bi bila se večja, če se SKEI ne bi z vsemi sredstvi boril za ustavitev propada kovinske in elektroindustrije v Sloveniji.**

V SKEI smo se zavedali, da bodo spremembe političnega sistema prinesle tudi spremembe v odnosih med delodajalci in delojemalci.

Da bi reševanje problemov članstva potekalo čim boljše in čim bolj uspešno, smo si prizadevali izboljšati tudi organiziranost našega sindikata. Najprej smo želeli izboljšati povezanost sindikalnih podružnic podjetij preko območnih organizacij SKEI do državne ravni. S tem smo želeli doseči boljši pretok informacij, možnost boljšega sodelovanja pri oblikovanju politike SKEI, hitro sprejemanje potrebnih odločitev in še posebej hitro ukrepanje in izvrševanje dogovorjenega.

Organizacijska struktura SKEI se po 2. kongresu SKEI ni spremenila. V letu 1994 sprejet nov statut ni bistveno posegal v organiziranost sindikata.

SKEI se je glede organiziranosti intenzivno ukvarjal s poenotenjem delovanja na območjih, ki so še vedno organizirana v ZSSS kot krovni organizaciji sindikatov dejavnosti. V tem obdobju so potekali tudi začetni razgovori o možnosti sodelovanja s posameznimi sindikati iste panoge in o možnostih združevanja tako na panožni kot na medpanožni ravni.

Kljub padanju števila zaposlenih se v tem obdobju število članov ni bistveno spremenilo. Zmanjšalo se je le razmerje zaposlenih članov v primerjavi z nezaposlenimi in upokojenimi člani. Delež včlanjenih delavcev v sindikat ostaja še naprej velik.

SKEI Slovenije je v obdobju 1994 – 1998 deloval v razmerah intenzivne preobrazbe gospodarskega in političnega sistema. Slabi gospodarski rezultati so se kazali predvsem v zmanjšanju števila zaposlenih v kovinski in elektroindustriji in livarnah, ki so med vsemi dejavnostmi doživele največji upad delovnih mest. Razpadli so večinoma vsi veliki sistemi, nekateri kljub izdatni pomoči države (npr. TAM), drugi so za svoj obstoj žrtvovali veliko število delovnih mest.

Plače in plačna politika ostajata najpomembnejši področji delovanja sindikata. Usmerjeno je bilo predvsem v zagotavljanje minimalne plače, ki bi delavcem omogočala socialno in materialno varnost, v dosegu ustreznega izhodišča v kolektivni pogodbi dejavnosti. Minimalna plača, ki delno sledi smernicam Evropske unije, je bila prvič določena s socialnim sporazumom v letu 1996. Nadomestila je tako imenovano zajamčeno plačo in bistveno povečala minimalno raven dohodkov zaposlenih delavcev. Žal še vedno ni mogoče trditi, da omogoča socialno

1994 – 1998

varnost. *S kolektivno pogodbo dejavnosti je bila v letu 1996 dogovorjena za takratne razmere optimalna možna izhodiščna plača za prvi tarifni razred. Določena je bila kot kompromis, ki so ga zlasti delodajalci sprejeli le zaradi grožnje s splošno stavko.*

Celotno obdobje lahko označimo kot obdobje dogovarjanj in pregovarjanj o plačni politiki na vseh ravneh, zlasti pa na državni ravni. Začetno administrativno urejanje na tem področju je nadomestil socialni dialog, ki se uresničuje v *novi inštituciji – ekonomsko-socialnem svetu*, interventno zakonodajo pa so nadomestili vsakoletni socialni sporazumi in zakonodaja, ki sankcionira njihovo izvajanje.

Že v letu 1993 so se pokazale potrebe po spreminjanju kolektivne pogodbe oziroma dopolnjeva-

nju zaradi spremenjenih družbenih in političnih razmer. Kljub naporom pogajanja zaradi različnih vzrokov niso bila uspešna, *minimalne uskladitve pa so bile opravljene z aneksom h kolektivni pogodbi v oktobru 1994. Vse do protestnega shoda v Trbovljah 1995 so bila pogajanja na mrtvi točki. SKEI je s tem protestnim shodom prisilil delodajalce, da so se organizirali in da so se z decembrom 1995 začela intenzivna pogajanja za sklenitev nove kolektivne pogodbe dejavnosti. V pogajanjih se je izkazala tako politična kot strokovna moč SKEI, kar je pripeljalo do sklenitve nove Kolektivne pogodbe za dejavnost kovinskih materialov in livar ter za kovinsko in elektroindustrijo Slovenije v mesecu juniju 1996. To je bila prva pogodba, ki je ukinila pogosto zlorabljanje možnosti zniževanja plač.*

V času med obema kongresoma smo lahko spremljali tudi rast pomembnosti inštituta socialnega sporazumevanja in tripartitnega odločanja, katerega rezultat je bil vsakoletni socialni sporazum. Socialni sporazum je vsako leto sproti uredil rast izhodiščnih plač (eskalacijsko lestvico) in višino nekaterih prejemkov (regresi, nadomestila, stroški v zvezi z delom) in tako neposredno vplival tudi na izvajanje kolektivne pogodbe dejavnosti. *Zaradi zapletov pri sklepanju nove Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo socialni sporazum za leto 1997 ni bil sklenjen.*

V mesecu aprilu 1998 je bil na strokovni ravni usklajen tekst aneksa številka ena h kolektivni pogodbi, ki je prinašal izboljšave.

V obdobju med kongresoma so bili preko pravne službe vloženi trije ustavni spori, in sicer zaradi neustavnosti 25. a člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in dva zaradi neustavnosti 51. člena Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji. Vsi trije so se končali uspešno. Prvi s tem, da je zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij omogočil uporabo premalo izplačanih plač pri interni razdelitvi in notranjem odkupu, druga dva pa najprej z začasnim suspenzom spornega člena, nato pa s sprejemom Zakona o jamstvenem skladu, ki je delavcem, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi prisilne poravnave, stečaja in likvidacije, priznal pravico do odpravnine in določenih drugih denarnih zahtevkov.

1994 – 1998

Velik del leta 1996 je bil glavni del aktivnosti usmerjen najprej v pripravo gradiva in predlogov za kolektivno pogodbo ter pogajanja, potem pa v pripravo in izdajo relativno obsežnega komentarja h kolektivni pogodbi dejavnosti. Le-ta je ena redkih, ki se lahko pohvali s komentarjem, ki mu je priložen tudi pregled šifer dejavnosti delodajalcev, za katere velja kolektivna pogodba, in pregled veljavne zakonodaje s področja delovnih razmerij.

V tem času je dobilo mednarodno sodelovanje nove razsežnosti, ker smo se povezali s sindikati Srednje in Vzhodne Evrope (višegrajska skupina). S svojo udeležbo smo aktivno prispevali k izmenjavi izkušenj o sindikalni organiziranosti, svetih delavcev, lastnjenju in drugih pojavih, ki so potekali v državah tranzicije. Kot polnopravni člani smo bili leta 1994 sprejeti v Evropsko zvezo kovinarjev (EMF), kjer sodelujemo v različnih komisijah in delovnih skupinah.

Poleg poglobljanja stikov s kolegi iz Zahodne Evrope se kljub težkim razmeram povečujejo tudi stiki s sindikalisti iz držav bivše Jugoslavije, ki izražajo željo po konkretni strokovni pomoči. V aprilu 1998 smo jim kot organizatorji omogočili prvi izobraževalni seminar na temo Sindikati v tržnem sistemu.

Maja 1998 so v Ljubljani s pomočjo SKEI organizirali svojo letno konferenco IGM Bavarske.

Za več kot 90 % stavk so bili osnovni vzrok neupoštevanje določil panožne kolektivne pogodbe, nepravočasno izplačevanje plač, grožnje s stečajem in ukinjanjem proizvodnje in neplačevanje regresov za letni dopust. Vse to so bili za članstvo in vodstvo SKEI vzroki za uporabo stavke kot zadnje oblike sindikalnega boja. V letih od 1994 do 1997 je bilo v sindikalnih podružnicah v okviru SKEI organiziranih 184 stavk.

Vse navedeno, vsa prizadevanja in rezultati ne bi bili doseženi brez neprestanega truda, prizadevanja in konkretnega delovanja številnih sindikalnih zaupnikov in članstva.

1998 – 2002

3. kongres SKEI, 17. 6. 1998 – Ljubljana

Sindikati: močan in enoten

17. 6. 1998

● 3. kongres SKEI, Ljubljana
Predsednik: **Albert Vodovnik**
Geslo kongresa: **Sindikati: močan in enoten**

1998

● stavka Metalna, Litostroji

1999

● podpis aneksa h kolektivni pogodbi

1999

● podpis memoranduma – dunajska memorandumska skupina

2000

● protest v Ravnah na Koroškem

2002

● protest pred GZS v podporo pogajalski skupini SKEI

2002

● 4. kongres SKEI

Obdobje 1998 – 2002 je bilo turbulentno.

V SKEI je bila imenovana posebna skupina za pravo amandmajev za Spremembe in dopolnitve Zakona o zavarovanju za primer brezposelnosti, v okviru ZSSS pa je bilo skupnih kar 40 amandmajev. Uspešna sindikalna kampanja in lobiranje preko nekaterih parlamentarnih strank sta preprečila namero vlade, da bi se spremembe in dopolnitve zakona sprejele po hitrem postopku. Čeprav je vlada vključila v predlog tega zakona kar 40 % dopolnil ZSSS, je Državni zbor RS sprejel manjše število teh dopolnil. Spremembe in dopolnitve Zakona o zavarovanju za primer brezposelnosti je bil tako sprejet 25. septembra 1998.

Premije za prostovoljno zavarovanje so neprestano rastle. SKEI je zagrozil z izstopom iz zavarovanja pri zavodu in si prizadeval za kakovost storitev po primerni ceni.

Vrstile so se razprave o predvideni pokojninski reformi na posvetu, ki ga je organizirala ZSSS v prisotnosti predstavnikov vlade, in na razpravi na republiškem odboru SKEI z ministrom Antonom Ropom. Zaključki obeh razprav so pokazali nestrižnanje sindikatov z marsikatero predvideno rešitvijo, predstavljeno v t.i. »Beli knjigi«.

»Izvajanje izobraževanj in usposabljanj sindikalnih zaupnikov SKEI za sindikalno delo ni strošek, ampak naložba v krepitev SKEI, zato smo v tem obdobju močno okrepili izobraževanje na vseh ravneh.«

1998 – 2002

SKEI je že v uvodnih razpravah o predlogu novega Zakona o delovnih razmerjih jasno povedal, da ga prizadetim nihče ne more vsiliti, ampak mora biti dosežen konsenz vseh socialnih partnerjev. Slovenija sicer mora uskladiti tudi delovno-pravno zakonodajo s standardi Evropske unije, a ne na način, da se krčijo tiste obstoječe pravice delavcev, ki presegajo povprečne standarde držav Evropske unije. Pomembno je, da se delavska ustava spreminja premišljeno, zato je izvršni odbor SKEI vložil predlog pred Ustavnim sodiščem RS za presojo ustavnosti in zakonitosti 3. člena Zakona o privatizaciji Slovenskih železarn d. d. Šlo je za zaščito proti diskriminaciji bivših zaposlenih pred 15. 3. 1991 kot udeležencev v postopku privatizacije Slovenskih železarn d. d. in za zahtevo uresničevanja ustavne načela enakosti pred zakonom.

SKEI je leta 1998 prejel odločbo ministrstva za delo, s katero je bila SKEI-ju kot prvemu sindikatu dejavnosti iz sestave ZSSS priznana lastna reprezentativnost v dejavnosti kovinske in elektroindustrije.

Številka: 104-04-0005/98-004
Datum: 5. 11. 1998

Na podlagi prvega odstavka 9. člena in prvega odstavka 10. člena Zakona o reprezentativnosti sindikatov izdajam v zadevi pridobitve lastnosti reprezentativnosti sindikata naslednjo

O D L O Č B O

Ugotovi se, da je SKEI, sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije, določen kot reprezentativni sindikat v dejavnosti kovinske in elektroindustrije.

O b r a z l o ž i t e v

SKEI, sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je dne 13. 8. 1998 in 14. 10. 1998 Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve posredoval zahtevo za izdajo odločbe o reprezentativnosti sindikata, v skladu s 6. členom in prvim odstavkom 9. člena Zakona o reprezentativnosti sindikatov.

V postopku je bilo ugotovljeno, da je Sindikat SKEI pridobil reprezentativnost v skladu z določbo prvega odstavka 9. člena navedenega zakona.

Sindikat SKEI izpolnjuje tudi vse pogoje, določene v 6. členu Zakona o reprezentativnosti sindikatov, zato je bilo ugotoviti kot je v izreku, ki je s tem utemeljen.

PRAVNI POUK: Zoper to odločbo je mogoče sprožiti upravni spor v 30 dneh po prejemu odločbe, pri Upravnem sodišču Republike Slovenije.

VROČITI:
-sindikat
-Državni list
-arhiv

Mag. Anton ROP
MINISTER

1998 – 2002

SKEI je že v uvodnih razpravah o predlogu novega Zakona o delovnih razmerjih jasno povedal, da ga prizadetim nihče ne more vsiliti, ampak mora biti dosežen konsenz vseh socialnih partnerjev. Slovenija sicer mora uskladiti tudi delovno-pravno zakonodajo s standardi Evropske unije, a ne na način, da se krčijo tiste obstoječe pravice delavcev, ki presegajo povprečne standarde držav Evropske unije. Pomembno je, da se delavska ustava spreminja premišljeno, zato je izvršni odbor SKEI vložil predlog pred Ustavnim sodiščem RS za presojo ustavnosti in zakonitosti 3. člena Zakona o privatizaciji Slovenskih železarn d. d. Šlo je za zaščito proti diskriminaciji bivših zaposlenih pred 15. 3. 1991 kot

udeležencev v postopku privatizacije Slovenskih železarn d. d. in za zahtevo uresničevanja ustavnega načela enakosti pred zakonom.

SKEI je leta 1998 prejel odločbo ministrstva za delo, s katero je bila SKEI-ju kot prvemu sindikatu dejavnosti iz sestave ZSSS priznana lastna reprezentativnost v dejavnosti kovinske in elektroindustrije.

Podpis Aneksa št. 2 h KPD, s katerim so bile ohranjene in povišane jubilejne nagrade za delovno dobo 10, 20 in 30 let, obenem pa še izredno povišane izhodiščne plače.

1998 – 2002

Leta 1999 je bila ustanovljena Dunajska memorandumska skupina, kot povezava sindikatov kovinarjev Nemčije, Avstrije, Češke, Slovaške, Madžarske in Slovenije.

V nadaljevanju mandata so se spet vrstile stavke in protesti. Leta 1999 je bila organizirana stavka v podjetju Log in Lendava, protestni shod na Ravnah na Koroškem je z enotno zahtevo leta 2000 angažiral preko 2000 protestnikov.

Pogajanja za kolektivno pogodbo so ponovno obstala na mrtvi točki, zato SKEI leta 2002 organizira protestni shod pred stavbo GZS v Ljubljani v podporo pogajalski skupini SKEI.

1998 – 2002

Razmišljanje prvega predsednika SKEI, Alberta Vodovnika

SKEI Slovenije letos praznuje 30 let delovanja. Ustanovni občni zbor članov je bil 9. februarja 1990 v Velenju.

Z ustanovitvijo sindikata kovinarjev, ki je bil posledica velikih družbenopolitičnih sprememb, smo se podali v neko novo, za nas povsem neznano obdobje. Vzpostavilo se je povsem novo razmerje med kapitalom in delom, zaradi izgube trgov so se zapirala podjetja, začetno obdobje našega delovanja je bilo obdobje protestov, stavk, poskusov zaščite zaposlenih. Zakon o združenem delu in samoupravnih sporazumi postajajo preteklost, zato sindikat vse napore usmeri v dogovarjanja v okviru Zakona o delovnih razmerjih, ki mu rečemo tudi »delavska ustava«.

Zato, da smo lahko bili enakovreden partner pri dogovarjanjih, smo se povezali doma, s sindikati dejavnosti v Zvezo svobodnih sindikatov in s kolegi iz tujine, ki so imeli s podobnimi situacijami in ureditvami izkušnje. Vedeli smo, da moramo pridobiti čim več znanja in ravno to so nam ponudili kolegi iz drugih držav, predvsem iz Nemčije. Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju je

nastal po nemškem modelu in še danes šteje za enega boljših.

Samoupravni sporazumi so postali pogodbe.

Zaradi krepitve moči, izmenjave znanja in praks, smo se povezovali na različne načine. Višegrajska skupina, Dunajska memorandumsko skupina delujeta še danes, kar kaže, da je bilo sodelovanje vpeljeno z dobrimi in trdnimi nameni.

Oboroženi s vsemi znanji, podprti s prijatelji in odločeni, da svoje delo opravljamo v korist članstva, se je članstvo SKEI na 1. kongresu odločilo, da začne pisati zgodovino sindikata, ki je še danes najmočnejši industrijski sindikat v Sloveniji.

Ponosen sem na vse člane SKEI, ki so z nami vztrajali skozi vsa obdobja, na tiste, ki so se nam pridružili kasneje, predvsem pa na ljudi, ki so mi pomagali orati ledino.

Za zaključek ponavljam: »SKEI delavcem ni vedno najboljši prijatelj, je pa največkrat edini.«

SREČNO SKEI!

2002 – 2006

4. kongres SKEI, 15. 6. 2002 – Ljubljana

*SKEI za boljše življenje, delovna
mesta in proti terorju kapitala*

15. 6. 2002 ●

4. kongres SKEI, Ljubljana
Predsednik: **Drago Gajzer**
Geslo kongresa: **SKEI za boljše življenje,
delovna mesta in proti terorju kapitala**

2003 ●

problemska konferenca o plačah

2004 ●

konferenca industrijskih sindikatov

2004 ●

podpis aneksov h kolektivnim pogodbam

2006 ●

5. kongres SKEI

29. oktobra 2003 smo v Ljubljani organizirali posebno problemsko konferenco na temo problematike plač v naši dejavnosti in odpravo ovir za nadaljevanje pogajanj o spremembah in dopolnitvah KPD. Po konstruktivni razpravi smo sprejeli naslednje sklepe: pogajanja o povečanju izhodiščnih plač in zmanjšanju razlike med izhodiščnimi plačami in minimalno plačo se naj nadaljujejo takoj po uskladitvi KPD z ZDR, socialni dialog o povečanju konkurenčne sposobnosti podjetij mora potekati tako, da bodo delavci bolj motivirani za doseganje boljših rezultatov in pa SKEI si bo v socialnem dialogu z vlado prizadeval za manjšo obremenitev bruto plač in povečanje neto zaslužkov.

22. januarja 2004 smo sindikati (poleg SKEI še energetiki, gradbeniki, lesarji, kemiki, tekstilci in kmetijci) organizirali 3. konferenco industrijskih sindikatov na temo »Deblokada socialnega dialoga na panožni ravni in plače delavcev v industriji Slovenije« ter povabili goste. Cilj je bil obnoviti zastala pogajanja o kolektivnih pogodbah.

Pridobili smo novo izkušnjo, ko so delodajalci odpovedali sprejeto kolektivno pogodbo v letu 1996 (z vsemi aneksi). Z modrostjo, solidarnostjo, pogajalskimi spretnostmi in sindikalnimi akcijami – vključno s protesti in stavkami, smo v absolutni večini podjetij, kjer imamo organizirane sindikalne podružnice, dogovorili nadaljevanje prostovoljne uporabe odpovedane KPD in sklenili 3 nove KPD.

2002 – 2006

Poleg programa ZSSS izvaja SKEI svoj lasten program izobraževanja in usposabljanja za sindikalno delo, ki ima več stopenj (od tistega za začetnike do poglobljenega za pridobitev statusa posebnega pooblaščenca SKEI – potrebni uspešno opravljene testi po posameznih izobraževalnih vsebinah in zaključni test). Kot uspešna oblika se je pokazalo delo v delavnicah. Aktivnosti so potekale v izobraževalnem centru v Radovljici in po obm. / reg. organizacijah SKEI. Nekaj izobraževanj je bilo tudi v tujini z mednarodno udeležbo.

Za boljšo prepoznavnost je bila organizirana vrsta tiskovnih konferenc v različnih območjih, za te pa smo največkrat vnaprej pripravili pisna besedila, ki so bila pripomoček novinarjem za objektivno poročanje. Mediji so bili najbolj zainteresirani za tiskovne konference, na katerih smo poročali o nameri in uporabi sindikalnih borbenih sredstev. Za prisotnost vesti iz SKEI smo poskrbeli v vsaki številki DE in z občasno izdajo SKEI Info.

2002 – 2006

Za potrebe IO, obm. / reg. organizacij in sindikalnih podružnic smo začeli obveščati o občasnih domačih in tujih novicah. V ta namen smo še preblikovali in obogatili spletne strani SKEI Slovenije.

SKEI hkrati s krepitvijo informiranja krepil tudi strokovni kader. Število strokovnega kadra se povečuje, prav tako še vedno pospešeno izobražujemo na vseh nivojih organiziranosti.

2006 – 2011

5. kongres SKEI, 15. 6. 2006 – Bled

*Delamo, delujemo, sodelujemo,
združeni zmagujemo*

15. 6. 2006

5. kongres SKEI, Bled

Predsednica: **Lidija Jerkič**

Geslo kongresa: **Delamo, delujemo, sodelujemo, združeni zmagujemo**

2008

kriza

2009

splošna opozorilna stavka

2011

opozorilna stavka v treh panogah

2011

podpis kolektivne pogodbe z dvigom najnižjih osnovnih plač

2011

6. kongres SKEI

Iz poročila:

SKEI je uvedel prvi petletni mandat. Začetek je bil zaznamovan s predčasno razrešitvijo prejšnjega predsednika.

To »epizodo« smo uspešno zaključili. Ne bi je bilo mogoče, če najodgovornejši zaupniki, člani izvršnega in republiškega odbora ne bi ravnali odgovorno in z željo, da se SKEI ne le obdrži, temveč okrepi. Skupno delovanje vseh je zagotovo ena od značilnosti mandata.

Kratkotrajno navidezno mirno razdobje je leta 2008 presekala kriza. Znašli smo se v razmerah, ki jih nihče ni pričakoval, v razsežnostih, ki so bile še malo pred njo nepredstavljive. Kriza do danes ni

minila, je pa izgubila strupene konice, vsaj v pretežni večini naše dejavnosti. Premalo časa je, da bi opisala vse naše aktivnosti. Skupno jim je to, da smo si prizadevali ohraniti dostojen socialni položaj delavcev, tudi za ceno krajšega delovnika in ponekod znižanih plač. Subvencioniranje delovnega časa je pripomoglo k lažjemu premagovanju krize, ni pa je seveda preprečilo. Izguba delovnih mest je bila občutna, povečalo se je število stečajev, prisilnih poravnav, tudi likvidacij. SKEI je tu opravljal težko nalogo, a vendar v največjem možnem obsegu, ki ga je lahko: od informiranja do organiziranja, od socialne do pravne pomoči, od protestnih shodov do posvetov.

Organizirali smo prvo splošno opozorilno stavko - 13. november 2009 bo ostal zapisan v zgodovini delavskega gibanja. Dosegli smo podpis aneksov h KP, s katerimi smo v obdobju največje krize dosegli občuten dvig osnovnih plač, prvič pa tudi določili minimalno plačo za dejavnost.

Praznovali smo 20. letnico obstoja in ob tej priložnosti o SKEI naredili film. Film sam po sebi je poročilo o nekem obdobju, ki ni bilo nikoli lahko. Izdelali smo tudi zloženke, prenovili spletno stran, začeli izdajati mesečnik, s katerim obveščamo člane, izdelali promocijski material.

Za člane smo obnovili vse tri kolektivne pogodbe, vsako leto dvignili osnovne plače, jim omogočili ugodnejše kreditiranje in ugodne nakupe, pomagamo jim z našo vsakodnevno prisotnostjo, svetovanjem, pogajanjem pri delodajalcih, sklepanjem podjetniških KP, pravno in solidarnostno pomočjo. Večjo učinkovitost bi morala v naslednjem obdobju pokazati tudi mreža na terenu. Po več kot desetih letih smo od ideje v zadnjem obdobju vendarle prišli do realizacije lastne mreže regij-

skih organizacij. Prav tu nas čaka še veliko dela, če hočemo, da bo član dobil pravočasno, ustrezno in strokovno pomoč.

Za vzdrževanje socialne države, trajnost gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja industrije ter s tem krepitev položaja delavcev v industriji smo:

- V Celju izvedli problemsko konferenco na temo »Ravnotežje dela in kapitala – pravično plačilo«
- V Ljubljani sodelovali v javnem protestu s peticijo za visoko kakovost javnih služb (v Sloveniji smo za Francijo zbrali največ podpisov)
- Poslali pobudo za vključitev naših podjetij v projekt »Družini prijazno podjetje«
- Komisija za varstvo in zdravje pri delu je organizirala sestanek s strokovnjakinjo dr. Metodo Dodič Fikfak na temo »Poklicne bolezni«

Spoštovani delavci, spoštovane delavke!

- Ste dobili prvo zaposlitev in želite biti prepričani, da s sklenjeno pogodbo o zaposlitvi vaše pravice ne bodo kršene?

- Ste zaposleni v podjetju iz dejavnosti kovinske in elektroindustrije ali livarstvu? Razmisljajte o v članitvi v SKEI, pa ne vesta kam in na koga se obrniti? Ne veste s čim se v našem sindikatu ukvarjamo?

- Imate težave pa ne vesta komu jih zaupati? Se počutite diskriminirano? Se vam kršijo pravice iz delovnega razmerja?

- Ste zaposleni preko zaposlitvene agencije? Se boste upokojili in želite še naprej ostati članica/član sindikata? Ste dijak ali študent? Tudi vas vabimo v svoje članstvo.

- Si želite kdaj pobegniti iz svega vsakdana? Si morda želite družjenja in zabave? Se želite izobraževati in pridobivati nova znanja?

- Ustava republike Slovenije v 76. Členu zagotavlja svobodno ustanavljanje in delovanje sindikatov, ter da je včlanjevanje v sindikate svobodno. 77. Člen Ustave RS pa zagotavlja delavcem pravico do stavke.

- Z včlanitvijo v naš sindikat si boste zagotovili vamejše prihodnost tudi na področju dela in delovnega razmerja.

- Pri nas vam z veseljem svetujemo in pomagamo. Pokličite ali nam pošijte elektronsko sporočilo.

Vaš SKEI

SKEI Slovenije Dalnarčnova 4 1000 LJUBLJANA Telefon: 05 300 09 32 skei@sindikat.zsss.si	Regijska organizacija SKEI Celje Gledališka ulica 3, 1000 CELJE Telefon: 05 425 57 08 mirko.hirc@sindikat.zsss.si
Regijska organizacija SKEI za Dolenjsko in Bele Krajine Cvetlarska ulica 3 8000 NOVO MESTO Telefon: 07 337 58 11 dusanvelko.skei@gmail.com	Regijska organizacija SKEI za Gorenjsko Gorenjska cesta 25 4240 RADOVILJICA Telefon: 04 530 04 60 skei@sindikat-skei-gorenjske.si
Regijska organizacija SKEI za Koroško Pržehova ulica 24 2390 RAVNE NA KOROŠKEM Telefon: 02 870 66 38 skei.ravne@siol.net	Regijska organizacija SKEI za Krško, Nabreskjo in Obalo Trg Ilirsko 6000 KOPER Telefon: 05 627 84 42 skei.koper@siol.net
Regijska organizacija SKEI Ljubljane in okolice Parnova ulica 23/II 1000 LJUBLJANA Telefon: 05 390 99 45 skei@sindikat.zsss.si	Regijska organizacija SKEI Štajerska Neratova ulica 4 2000 HAŠTURG Telefon: 03 324 83 88 marion.dular@skeipodlavske-sindikat.si
Regijska organizacija SKEI Pomurje Arhitekta Novaka 27, p. p. 334 9000 MURSKA SOBOTA Telefon GSM: 051 818 106 robert.seren@siol.net	Regijska organizacija SKEI za Ptuj in okolice Rajpova ulica 16 2150 PTUJ Telefon: 02 786 78 37 franc.suen@gmail.com
Regijska organizacija SKEI Posočje Kidričeva ulica 9, p. p. 54 5000 NOVA GORICA Telefon: 05 393 43 71 bogdan.lakar@siol.net	Regijska organizacija SKEI Velenje Prešernova 1 3300 VELENJE Telefon: 03 868 27 56 skei.velenje@siol.net
Regijska organizacija SKEI Zasavje Ulica 1. junija 19 1420 TRGOVLJE Telefon: 03 563 25 50 ljvar@gmail.com	Območna organizacija SKEI Grosuplje Taborška cesta 6 3290 GROSUPLJE Telefon: 03 786 07 27 vilma.korvat@siol.net
Območna organizacija SKEI Idrija Študentova ulica 1 5300 IDRJA Telefon: 05 374 32 44 dragan.novakovic@siol.net	Območna organizacija SKEI Posavje Cesta krikih 30 8290 KRŠKO Telefon: 02 337 58 88 igor.ilijasic@sindikat.zsss.si

Delavci in delavke imate pravico do KOLEKTIVNE POGODBE

Le s trdimi pogajanjmi z delodajalci, katerih rezultat so kolektivne pogodbe, sindikati vsako leto znova urejamo najnižje plače, delovni čas, regres za letni dopust, malico, prevoz...

Vsako leto prirajamo različne delavnice in strokovna izobraževanja na temo sindikalnega delovanja in varstva delavskih pravic. Sodelujemo tudi z različnimi nevladnimi organizacijami.

Vsako leto prirajamo različne delavnice in strokovna izobraževanja na temo sindikalnega delovanja in varstva delavskih pravic. Sodelujemo tudi z različnimi nevladnimi organizacijami.

Vsako leto prirajamo različne delavnice in strokovna izobraževanja na temo sindikalnega delovanja in varstva delavskih pravic. Sodelujemo tudi z različnimi nevladnimi organizacijami.

Vsako leto prirajamo različne delavnice in strokovna izobraževanja na temo sindikalnega delovanja in varstva delavskih pravic. Sodelujemo tudi z različnimi nevladnimi organizacijami.

Svoji članom zagotavljamo brezplačno pravno pomoč (pravno svetovanje, pisanje mnenj, vlog, opozoril ter zastopanje v postopkih pred delodajalci in sodišči).

SKEI se skladno s svojim programom in zaradi skupnih interesov poslanice v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS). Je tudi polpravnica član Mednarodne zveze kovarstev (IMP) in Evropske zveze kovarstev (EMF).

- Sodelovali pri oblikovanju Socialnega sporazuma 2007 – 2009
- S sindikati zasebnega sektorja oblikovali jasno zahtevo za upoštevanje inflacije in rasti produktivnosti pri povišanju plač
- S kakovostno pravno pomočjo na sodišču obranili zakonsko izvedbo stavke v MEHANU Izola
- Predstavili poglede SKEI kot sestavni del stališča ZSSS do predloga Zakona o participaciji delavcev na dobičku
- Vidno prispevali k udeležbi na demonstracijah v Ljubljani pri zahtevi za povišanje plač
- S sodelovanjem pri pripravi vsebine novega Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju dosegli, da neizplačanih plač in nadomestil plač ter odpravnin delavcem, katerih delo je postalo nepotrebno, kot terjatve ni več potrebno prijavljati
- Z lobiranjem dosegli, da se je razprava o vprašanju ohranitve podjetja Siemens transportni

sistemi Maribor pred likvidacijo »prenesla« v Državni svet (žal je obveljala odločitev lastnika, da podjetje likvidira), s protesti pa smo izrazili nestrinjanje z likvidacijo podjetij TIKI Gorenje v Ljubljani, LTH iz Škofje loke in MOSTOVNE iz Kočevja

- Ob dnevu kadrovskih delavcev sodelovali na okrogli mizi na temo »Dobri zgledi vlečejo«
- Z močno udeležbo sodelovali na vseevropskih demonstracijah v Ljubljani
- V Moravskih Toplicah izvedli problemsko konferenco o problematiki plač v Pomurju
- V okviru ZSSS oblikovali in predali naše protestno stališče proti predlogu revizije evropske Direktive o delovnem času
- Vladi RS poslali pisni apel, da je potrebno v finančni krizi in gospodarski recesiji z ustreznimi

ukrepi pomagati delavcem v kovinski in elektro-industriji Slovenije

- Aktivno sodelovali pri pripravi Zakona o delnem subvencioniranju polnega delovnega časa in sprejeli Navodila za ravnanje sindikalnih podružnic SKEI
- Zaradi problematike delovanja inšpekcij za delo organizirali sestanek z republiškim inšpektorjem
- Sodelovali na konferenci o »Družbeni odgovornosti podjetij«
- Sodelovali v protestih, ki so spodbudili Vlado RS k sprejemu Zakona o minimalni plači z bistvenim povečanjem njenega zneska
- Sodelovali v javni tribuni na temo »Socialno partnerstvo in strukturne reforme«
- Aktivno sodelovali pri oblikovanju zakonodaje: zdravstvena in pokojninska reforma, trg dela, malo delo, delovna razmerja, dohodnina, socialni prispevki; in protestirali proti slabim predlogom in rešitvam, tudi z zbiranjem podpisov za referendum in udeležbo na referendumih
- V okviru Operativnega programa Slovenija – Avstrija 2007 – 2013 je SKEI partner na projektu Chance4Change – Razvoj, izvedba in vrednotenje programov za izboljšanje subjektivnega dobrega počutja
- Aktivno sodelovali na konferencah o stresu, malem delu in evropskih svetih delavcev ter o univerzalnem temeljnem dohodku
- Sodelovali v akciji Rdečega križa, Karitasa in Radia Slovenija »Pomagajmo zdaj«

2006 – 2011

Na področju kolektivnih pogajanj je bilo izvedenih veliko aktivnosti:

- Vsako leto smo se pogajali o tarifni prilogi k 3 KPD, temu pa so sledila pogajanja na podjetniškem nivoju za povišanje vseh osnovnih plač
- Z argumenti smo zavrnil predlog delodajalcev za prestavitev dogovorjenega povišanja najnižjih osnovnih plač, z izvedbo splošne opozorilne stavke in napovedjo stavke smo dosegli pogajanja o povišanju najnižjih osnovnih plač v kovinski industriji Slovenije
- Na naš predlog so vse 3 KPD, katerih podpisnik smo, dobile status razširjene veljavnosti
- Ustanovili smo posebno komisijo za obravnavo vlog delodajalcev v zvezi s postopnim prehodom na izplačevanje cele minimalne plače

- Z določitvijo najnižje plače v 2 KPD, katerih podpisnik smo, smo pomembno prispevali k določitvi novega višjega zneska minimalne plače po zakonu
- Na skupnem sestanku z delodajalci smo ugotovili voljo strank 3 KPD, katerih podpisnik smo, da brez spremembe KPD ni mogoče skrajšati polni delovni čas s posledico znižanja osnovne plače,

kasneje pa smo zavrnilo predlog delodajalcev za spremembo KPD, ki bi to omogočal

- Zaradi kritike slabe prakse in promocije dobrih praks v kolektivnih pogajanjih smo na spletnih straneh SKEI odprli rubriko »črna in bela lista delodajalcev«
- Zaradi problemov v industriji je prišlo do zastoja v pogajanjih za KPD za kovinske materiale in livarne, zaradi česar je bil razširjen socialni dialog tudi na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter na Ministrstvo za gospodarstvo glede potrebnih sistemskih ukrepov Vlade RS
- Okrepili smo kolektivna pogajanja za sklepanje podjetniških kolektivnih pogodb
- Krepili smo akcijske sposobnosti in organizacijski razvoj SKEI:
- Z izvolitvijo Lidije Jerkič za podpredsednico Državnega sveta smo potrdili zaupanje v naše kadre
- Sodelovali smo v koordinaciji industrijskih sindikatov v ZSSS
- Bili smo aktivni soustanovitelji aktiva mladih pri ZSSS
- Aktivno delovanje delegacije SKEI na Kongresu ZSSS
- Aktivno kreiranje politike za krepitev vloge ZSSS glede na potrebe sindikatov dejavnosti
- Predstavljanje delovanja mladih v SKEI
- Udeležba v javni tribuni za študente (predstavitelji dela sindikatov, predvsem z mladimi)

- Reorganizacija območnih organizacij SKEI v regijske
- Aktivno sodelovanje s stališči pri reorganizaciji ZSSS oziroma njenih območnih organizacij glede na sprejeto politiko SKEI, ki pelje k enotni organiziranosti v okviru ZSSS
- Dogovorili smo se za namenski delež članarine za izvajanje projekta pridobivanja novih članov
- Projektna skupina je v območnih oziroma regijskih organizacijah SKEI predstavljala projekt pridobivanja novih članov
- Komisija za ženska vprašanja je v zainteresiranih območnih oziroma regijskih organizacijah SKEI predstavila svoje delo
- Dogovorili smo se, da »domače in tuje novice« preoblikujemo tako, da bodo bolj brane in nastal je mesečnik INFO SKEI (zgoščena obvestila o pomembnejših dogodkih iz delovanja SKEI v preteklem mesecu)

2006 – 2011

- Več delovnih sestankov v zvezi s posodabljanjem spletnih strani SKEI
- Izvajali smo tiskovne konference v območnih oziroma regijskih organizacijah SKEI glede na skupne aktivnosti SKEI in specifično problematiko v podjetjih
- Intervjuji oziroma vroče teme na RTV
- Posodobili smo spletne strani SKEI Slovenije in širili njihovo vsebino
- Proslavili smo 65 letnico Delavske enotnosti, našega skupnega časopisa ZSSS, v katerem se redno pojavljajo članki o aktivnostih članstva SKEI

Na mednarodnem področju:

- Delovni razgovor z generalnim sekretarjem EMF Petrom Scherrerjem o aktualnih vprašanjih evropskega sindikalnega gibanja in priprav na kongres EMF
- Seminar za sindikalne zaupnike Srbije iz podjetij v slovenski lasti
- Kongres EMF v Lizboni
- Udeležba na mednarodni konferenci v Grafenau in Pragi o problematiki agencijsko posredovanega dela
- Sestanki IO EMF in odbora za politiko kolektivnih pogajanj EMF (pri zadnjem tudi enkrat gostitelji na Bledu)
- Konferenca kovinarjev v Sarajevu
- Bili smo gostitelji sestanka Višegradske oz. novoustanovljene vzhodne regije Evrope in Dunajske memorandumske skupine ter bili aktivni udeleženci na sestankih teh sindikalnih grupacij po vrstnem redu gostiteljev
- Udeležba v mednarodni šoli EMF za kolektivna pogajanja
- Vedno aktivni na letnih seminarjih v Inzllu
- Konferenca za jugovzhodno Evropo v Cetinju
- Posvet z IGM Bavarska na temo politične stranke – mediji – sindikati
- V Budimpešti izmenjava izkušenj pri včlanjevanju v EU za sindikate vzhodne in centralne Evrope
- Sodelovanje na sestanku z evropskim sekretarjem Janezom Potočnikom v Bruslju na temo »Vključitev sindikatov v industrijske, tehnične in družbene inovacije«
- Snemanje dokumentarnega filma na temo o sindikatih v Sloveniji ob belgijski režiji
- Udeležba na kongresih kovinarskih sindikatov v tujini

2006 – 2011

- Mednarodna konferenca v Beogradu v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu
- Sodelovali smo na demonstracijah v Strasbourgu in s tem aktivno prispevali, da revizija o delovnem času ni bila sprejeta
- Sodelovali smo v skupnem projektu regije (s Furlanijo in Julijsko krajino iz Italije) o primerjavi kolektivnih pogodb in socialnih korektivov
- Udeležili smo se konference na Madžarskem o multinacionalkah
- V Dunajski memorandumski skupini smo sprejeli Deklaracijo o finančno – gospodarski krizi
- Nadaljevali smo sodelovanje na skupnih projektih s portugalskim kovinarskim sindikatom SIMA
- V Bruslju smo sodelovali na 10. konferenci fundacije Otto Brenner
- Mladi SKEI so vzorno organizirali mednarodno konferenco osmih držav z izmenjavo izkušenj in idej o delu v bodoče ter sodelovali v vrsti druženj / izobraževanj v kampih
- S hrvaškim sindikatom SMH smo sodelovali pri izvedbi skupnih izobraževalnih seminarjev in izmenjavi praks
- Makedonskemu sindikatu SIER smo pomagali z izobraževanjem
- Sodelovali smo na vseh Dnevih akcije – demonstracije, ki sta jih organizirala EKS in EMF

2011 – 2016

6. kongres SKEI, 15. 6. 2011 – Ljubljana

*Gradimo človeško sedanjost
za konkurenčno prihodnost*

- 15. 6. 2011** ● 6. kongres SKEI, Ljubljana
Predsednica: **Lidija Jerkič**
Geslo kongresa: **Gradimo človeško sedanost za konkurenčno prihodnost**
- 2012** ● zbori članov v podjetjih
- 2013** ● protest pred GZS
- 2013** ● splošna opozorilna stavka
- 2013** ● končan projekt regijske organiziranosti
- 2014** ● podpis aneksov h kolektivnima pogodbama za dejavnost kovinske industrije in livarn in za kovinske materiale
- 2015** ● podpis aneksa h kolektivni pogodbi za elektroindustrijo
- 2016** ● 7. kongres SKEI

Iz poročila:

Začetek mandatnega obdobja 2011 je še zaznamovala kriza, ki je marsikje v Evropi že izgubljala svoj zalet, v Sloveniji pa je poleg svetovne krize svoje posledice pokazalo še dolgoletno slabo delovanje pravne države in načina privatizacije podjetij. Krepi se je bančna luknja, gospodarski in socialni nestabilnosti se je pridružila še politična, menjava vlad pred iztekom mandata je postala običajna. Skozi mandatno obdobje se je položaj nekoliko stabiliziral, izvedene so bile določene zakonodajne spremembe in rešitve, Slovenija je izšla iz nevarne situacije tik pred zlomom, svetovno in evropsko gospodarstvo pa je pomagalo, da se je okrepila tudi gospodarska rast in izboljšal položaj zaposlenih, posebej v panogah, ki izvažajo in kamor spadajo tudi naša podjetja. Upamo si trditi, da tudi po zaslugi SKEI.

Zadnji dve leti sta se zaradi boljših gospodarskih napovedi in rasti družbenega proizvoda končali bolj optimistično od napovedi. Padanje zaposlenosti se je ustavilo, beležili smo celo rast, tudi v naših panogah. Vmes so potekala tudi izjemno težka pogajanja za spremembe in dopolnitve kolektivnih pogodb dejavnosti.

Obdobje je mogoče oceniti tudi skozi porast pasivnosti vseh, na katere stanje v državi vpliva. Začetni val upornikov, ki je povzročil padec vlade se je povsem polegel. Res je sicer, da smo spet dobili novo vlado, ki pa ji je takoj po izvolitvi že padla podpora in je bila hitro zamenjana.

2011 – 2016

Tudi med našimi člani je tako zaznati veliko pasivnost in zadovoljstvo skoraj že s tem, da dobivajo plače, hkrati pa veliko nezadovoljstvo, ki ga ne znajo realizirati v aktivnostih, kjer bi bile potrebne. Ekonomsko-socialni položaj delavcev v panogah kovinske in elektroindustrije ter kovinskih materialih in livarnah, je v veliki meri odvisen od globalnega položaja teh panog v Evropi in svetu. Najbolj pa seveda neposredno od gospodarske situacije v državi. Položaj skušamo izboljšati ne le v sodelovanju pri sprejemanju aktov na ravni Evrope in države, temveč tudi skozi kolektivna pogajanja.

Pogajanja za pravice, določene v kolektivnih pogodbah, bodisi na ravni panoge, bodisi na podjetniški ravni, so stalnica v delu SKEI in naša osebna izkaznica. Na eni strani smo zadovoljni, da socialni dialog z delodajalci poteka in da še daje določene

ne rezultate, na drugi strani že dlje časa opažamo trend stagniranja pravic na ravni dejavnosti in prenašanje na raven podjetja. Trend ni dober in je nevaren, svoje rezultate kaže tudi v praksi: opustitev ureditve na ravni panoge pomeni ukinitvev pravic

pri konkretnem delodajalcu, čeprav neposredne podlage v kolektivni pogodbi za to seveda ni.

Kljub vsemu v zadnjem mandatnem obdobju beležimo rezultate, na katere smo sami lahko ponosni, čeprav je z njimi težko biti povsem zadovoljen:

- V letu 2011 je bil dosežen 3% dvig najnižjih osnovnih plač, ki je bil največji med izpogajanimi v vseh panogah, ob posebnem opozorilu, da marsikje pogajanj sploh ni bilo.
- V letu 2012 nismo uspeli zaključiti pogajanj za dvig najnižjih osnovnih plač po kolektivnih pogodbah dejavnosti, dogovorjen je bil le dvig regresa za letni dopust za dejavnost kovinskih materialov in livarn. Napovedana stavka v septembru je

bila preklicana, do konca leta pa smo zaradi verifikacije mandatov opravili nad 40 zborov članov, kjer smo člane vprašali za mnenje glede zahtev in sodelovanja v industrijskih akcijah.

- Po verifikaciji mandatov na najmanj 40 zborih članov, smo januarja 2013 izvedli splošno opozorilno stavko v vseh treh dejavnostih, pred tem pa organizirali tudi protestni shod pred GZS v Ljubljani. Glede na uspeh stavke smo podpisali tudi vse tri anekse h kolektivnim pogodbam dejavnosti in se kot edina panoga v tem letu uspeli izpogajati za dvig najnižjih osnovnih plač. V sredini leta so sledili predlogi delodajalcev za spremembe in dopolnitve (elektroindustrija) oziroma nove kolektivne pogodbe dejavnosti.

- Osnovna in prioriteta naloga so bila tudi v letu 2014 pogajanja za kolektivne pogodbe dejavnosti. Do konca leta so bila zaključena pogajanja, začeta leta 2013, in sicer najprej za dejavnost kovinskih materialov in livarn, tik pred koncem leta še za kovinsko industrijo. Pogajanja za elektroindustrijo so se prenesla v naslednje leto. Iztržek je bil po oceni organov glede na začetno stanje dober, prišlo pa je do obnove dveh kolektivnih pogodb v celoti. Pogajanja so sproti spremljali organi SKEI, na koncu je IO SKEI Slovenije parafrirane tekste tudi potrdil. Kljub predlogom v pogajanjih ni uspelo uveljaviti določenih pravic zgolj za člane, saj delodajalci čakajo na odločitev ustavnega sodišča, ali v takem primeru ne gre za

diskriminacijo delavcev. V primerjavi z drugimi kolektivnimi pogodbami (tistimi, ki še obstajajo) je bil izplen zelo dober. Dodatek za delovno dobo in ohranitev osnovne plače brez negativne stimulacije sta dva velika dosežka, ravno tako tudi dvig najnižjih osnovnih plač in regresa nad inflacijo.

Posebna pozornost je bila v nadaljevanju namenjena sklepanju in izvajanju podjetniških kolektivnih pogodb, z nudenjem ustrezne strokovne pomoči s strani strokovnih delavcev SKEI Slovenije in regijskih sekretarjev. Takoj po objavi KP dejavnosti so se pojavili pritiski na podjetniškem nivoju, z zahtevami po zmanjševanju pravic in z napačnimi interpretacijami določil KP. Na tem področju smo posebno

2011 – 2016

pozornost posvetili ustreznemu dvigu plač v skladu z dogovori na državni ravni, pomoči pri sklepanju in spreminjanju kolektivnih pogodb, izobraževanju sindikalnih zaupnikov, usklajevanju pogodb z novo zakonodajo. Za to smo uporabili tudi pripomočke, kot so izdane brošure, mnenja, podatke o gibanju plač in sindikalno listo. Vse to smo tekoče posredovali sindikalnim zaupnikom v podjetjih, sekretarjem in obveščali članstvo.

2011 – 2016

V zvezi s področjem kolektivnih pogodb je treba omeniti sindikalno listo, ki jo izdajamo in objavljamo mesečno, v njej pa so vsi potrebni podatki o denarnih izplačilih v povezavi z določili kolektivnih pogodb dejavnosti. Ko ne vemo odgovora, zakaj je

dobro biti član sindikata, lahko le odpremo sindikalno listo in velik del odgovora je že vsebovan v njej.

Mednarodno sodelovanje je potekalo v okviru sprejetega programa. Sestankov komisij pri Industriall Europe so se udeleževali imenovani člani. Sodelovali smo v okviru Dunajske memorandumske skupine in v mednarodnem izobraževanju v Inzlu. Fundacija Otto Brenner Stiftung in fundacija Friedrich Ebert nas vabita na njihove dogodke kot predavatelje. V letu 2014 smo organizirali srečanje podpisnikov Memorandumske skupine, srečanje je bilo organizirano v Lipici, kjer je bilo izvedeno tudi srečanje izvršnih odborov SKEI in Sindikata kovinarjev Hrvaške. Nekajkrat smo se kot zunanji predavatelji udeležili tudi seminarjev za kolege iz bivše YU.

2016 – 2020

7. kongres SKEI, 15. 6. 2016 – Brdo pri Kranju

SKEI za vse generacije

15. 6. 2016

- 7. kongres SKEI, Brdo pri Kranju
Predsednica: **Lidija Jerkič**
Geslo kongresa: **SKEI za vse generacije**

2016

- začetek internega študija na daljavo

2017

- začeli smo izdajati dnevne e-novice

2017

- podpis aneksov za vse tri kolektivne pogodbe dejavnosti

2018

- protestni shod v podporo spremembi zakona o minimalni plači

2019

- ustavili namero delodajalcev, ki želijo preprečiti uveljavitev zakona o minimalni plači

2020

- 30 let SKEI

Iz poročila:

V obdobju do 30. obletnice SKEI Slovenije smo stavkali, se pogajali, protestirali, organizirali problemske konference, športna tekmovanja.

Zadnje obdobje so zaznamovali vse večji pritiski delodajalcev na sindikaliste v podjetjih, hkrati pa so delodajalci vse pogosteje odklanjali dialog. Pa naj bo to na podjetniškem ali državnem nivoju. Delodajalska združenja in vlada so poskušali spreti javni in zasebni sektor, češ, da eni drugim nekaj odžiramo.

Naše pogajalske ekipe so v letu 2016 ugotovljale, da se z delodajalci več ne pogajamo ampak pregovarjamo. Na zborih članov, ki smo jih izvedli v januarju 2017, smo preverjali, če so zaposleni pripravljeni zase narediti kaj več, se pridružiti tudi stavki, če bi bila potrebna.

Zasebni sektor ni prvič združil moči in v aprilu 2017 organiziral konferenco »Pošteno plačilo za 8 ur dela«, kjer smo opozorili na nizke plače in pritiske delodajalcev na daljšanje delovnega časa. Zahtevali, da se vrnemo nazaj na že priborjenih 8 ur dela, 8 ur počitka, 8 ur prostega časa.

Nekatera podjetja so se zaradi odsotnosti dialoga odločala za stavke. Večina stavkovnih zahtev je bila enaka. Sklepanje podjetniških kolektivnih pogodb in dogovorno urejanje plač ter pogojev dela. Stavke se vedno bolj spreminjajo v interesne.

2016 – 2020

Delodajalci se urejanju pravic dogovorno čedalje bolj upirajo. Sindikalisti, ki so borbeni in vztrajni, izgubljajo službe. Delodajalci se poslužujejo najbolj podlih manevrov, pišejo izredne odpovedi, najema-

jo detektive ipd. SKEI Slovenije je v zaščito sindikalistom in v opozorilo vsem ostalim organiziral protestne shode, tiskovne konference in angažiral vs strokovno pomoč. Danes ni lahko biti sindikalist.

2016 – 2020

Vodilo aktivnosti so bile nizke plače. Odsotnost korektnih dogovarjanj rezultira v sramotno nizkih najnižjih osnovnih plačah in pritiskih na višanje vsaj minimalne plače, ki jo ureja zakon.

Koroška se je zbudila iz istega razloga. Odsotnost dialoga, nizke plače. Protestni shod je odmeval in se konec leta 2018 razširil iz enega sindikata dejavnosti na ZSSS, ki je pred GZS organizirala protestni shod v podporo dvigu minimalne plače.

Javnosti in članom smo sporočili, da naj za nizke plače prevzamejo odgovornost delodajalci, ki pa so kar se tiče dogovarjanj ostajali neomajni. Zavračajo dialog. Ne odzovejo se na predlog nove splošne kolektivne pogodbe, tudi ne plačnega sistema.

2016 – 2020

Zato se nam je zgodila politika. Nova definicija minimalne plače je zaposlenim prinesla višjo plačo, delodajalcem pa težave. Z vsemi silami so poskušali omiliti učinke zakona in zaradi prizadevanj sindikatov jim to ni uspelo.

Na novo smo odprli področje poklicnega zavarovanja. Zakonsko sicer dokaj zgledno urejeno, a se v podjetjih ne izvaja. V urejanje smo vključili tako zaposlene, predsednike podružnic kot tudi inšpektorat za delo in kapitalsko družbo. Naši napori so privedli do nekaterih popravkov v zakonu, je pa pred nami še veliko dela, da bo poklicno zavarovanje urejeno za vse upravičence.

2016 – 2020

Pomanjkanje delovne sile v industriji se nadomešča z zaposlovanjem tujcev. Poleg zaposlovanja se širijo tudi slabe prakse, ki se razraščajo v poslovne modele. S problemsko konferenco smo opozorili

na nezakonite aktivnosti, ki se pojavljajo v naših podjetjih. Opravljali razgovore z direktorji in spet vključevali inšpektorat in ministrstvo.

2016 – 2020

SKEI Slovenije opravlja pionirsko delo tudi na področju izobraževanja. V študij na daljavo, ki uči sindikalna znanja, je vpisana že četrta generacija študentov. Krepimo znanje, krepimo kadre, krepimo moč.

Prepričani smo, da ima SKEI Slovenije z vsem tem svetlo in uspešno prihodnost.

